

Fotomenininkė Dabašinskaitė: stengiuosi tobulėti ir dievinu pasirinktą kelią!“

Gabrielė „Kasdien

Vaiva Ragauskaitė

Su 36-erių metų fotomenininke Gabriele Dabašinskaite (kūrybinis pseudonimas „JustGaba“), jau 14 metų gyvenančia Jungtinėse Valstijose (Homer Glen, IL), kalbėjome apie daug ką: jaunystės netikėtumą, apvertusį gyvenimą aukštyn kojomis, ašarom aplaistytą kūrimąsi Amerikoje, nenumaldomą Lietuvos ilgesį, dešimtmetį trukusį „letargo miegą“ bei tokį pat netikėtą nubudimą – šeimos dėka suvoktą meilę fotografijai ir nuosavo verslo įsteigimą. Tris vaikučius – dukrą Izabelę (10 m.), sūnus Herkų (4 m.) ir Dantę (1 m.) – auginanti diplomuota grafikė atskleidė, jog būtent vaikų gimimas ir auginimas jai padėjo atrasti tikrąjį profesinį pašaukimą.

Kur prabėgo Jūsų vaikystė, jaunystė? Kokie ryškiausi prisiminimai?

Mano vaikystė ir jaunystė prabėgo Lietuvoje, Kauno mieste. Augome penkiaaukštyje, esu tikras miesto vaikas. Gyvenau su mama ir dviem sesėmis. Esu iš dvynių, tai visi ryškiausi prisiminimai ir yra susiję su seserimi dvyne Simona bei mūsų „nuotykiomis“. Antroji sesutė Karolina tuomet buvo dar visai mažutė. Tėčio netekau būdama šešerių, tai suvokimo, kas yra šeimoje „tėtis“, nelabai turėjome... Tačiau mama ir močiutė mus supo meile ir šiluma, to mums niekada netrūko.

Kada išryškėjo Jūsų polinkis menui? Galbūt tai nulėmė Jūsų šeimos tradicijos?

Polinkis menui mudviejų su Simona gyvenime išryškėjo labai anksti. Vis piešdavom ir piešdavom (taip sakydavo mama). Jau septynerių mus mama užrašė į

pamokėles pas dailininkę Ireną Mikuličiūtę. O ji mummyse pamatė kažką įdomaus ir pastūmėjo stoti į Dailės gimnaziją Kaune. Abiem pavyko įstoti ir taip prasidėjo mūsų (mano) kūrybinis kelias...

Su sesute dvyne Simona. Kristinos Sabaliauskaitės nuotr)

Šeimoje menininkų nebuvo. Tačiau mano močiutė Elena visą gyvenimą nėrė gražius rankdarbius vąšeliu, tai gal mažą menininko gyslelę turime paveldėję iš jos? Ir dabar dailės galerijose galima rasti močiutės rankų darbo servetėlių, pirštinių ir kitokių nėrinių...

Esate prasitarusi, kad JAV niekada nebuvo Jūsų svajonių šalis. Visgi bandėte laimę „žalios kortelės“ loterijoje. Kodėl?

Taip, niekada nesvajojau čia papulti, tuo labiau – kurti čia šeimą. Tačiau likimas mus pastumia imtis vienokių ar kitokių veiksmų, norime mes to ar ne. Buvau jauna, 23 metų. Studijavau magistrantūros pirmajame kurse Kauno dailės institute, siekiau gauti grafikės diplomą. Bet išlošta „žalioji kortelė“ sujaukė visus mano planus.

Kam ją lošiau, jeigu nesvajojau apie JAV? Yra ir kita „medalio pusė“, kuri viską ir

sudėliojo į vietas.

Nuo 15-os metų mes augome tik su močiute (mažajai sesutei Karolinai tuomet tebuvo 4-eri). Kadangi mama mus augino viena, tai sukaupusi visas jėgas ir užslopinusi širdies skausmą ji išvyko uždarbiauti – taip, kaip daugelis žmonių, siekiančių savo vaikams geresnio gyvenimo. Mes jos nematėme labai ilgai, kokius septynerius metus – ilgą laiką „turėjom“ tik telefoninį mamos balsą... Be jos pagalbos nebūčiau galėjusi nei studijuoti (patekau į „mokamą vietą“), nei tiek keliauti, kiek tai darėme studentaudamos. Tačiau ilgesys visada gyveno mumyse. Tad kai atsirado proga pamėginti lošti „žaliąją kortelę“, aš tos galimybės neatmečiau. Tik... netikėjau, kad išlošiu! O kai tai įvyko ir reikėjo išvykti, buvo be galo sunku. Save tarsi reikėjo padalinti į dvi dalis: tarp noro pamatyti mamą ir nenoro netekti visko, ką taip ilgai kūriau Lietuvoje.

Taigi, galima sakyti, teko išsižadėti senosios savęs ir pradėti kurti naują Gabrielę. Spėju, jog buvo nelengva... Ar niekada nesisinorėjo visko mesti ir grįžti atgal? Juolab, kad Jūsų geriausia draugė - dvynė sesuo - liko gyventi ir kurti Lietuvoje?..

Gyvenimo JAV pradžia buvo nežmoniškai sunki. Beribis Lietuvos ilgesys. Kai tai prisimenu, dar ir dabar ašaros upeliais rieda... Namų, sesių, močiutės, draugų, mokslų, kultūrinio gyvenimo, galų gale, KŪRYBOS – ilgėjausi visko, kas tuo metu man buvo brangu. Viską turėjau pamiršti. Prieš atvykdama naiviai tikėjau, kad čia praleisiu tik pusę metų, tačiau realybė buvo kitokia.

Mama siekė mane išlaikyti čia, aš turėjau daug dirbti. Laikas bėgo greit, nes dirbdavau po 16 valandų mamos draugo versle. Lietuva liko tik prisiminimuose, dienoraštyje ir internete... Aišku, svajojau ir susitaučiau bilietui – po metų grįžau visų aplankyti. Tačiau jau turėjau du gyvenimus... Negalėjau gyventi be JAV, ir negalėjau be Lietuvos. Tik pragyventi gimtinėj man buvo daug sunkiau nei Amerikoje...

Nepaisant sunkumų, JAV tęsėte kūrybinius mokslus, tik kiek kita kryptimi. Ar tai, ko išmokote, šiandien tenka panaudoti savo versle?

Kadangi jau buvau baigusi studijas Kauno dailės institute ir turėjau taikomosios bei vaizduojamosios grafikos bakalaurės diplomą, siekti naujos specialybės JAV nebenorėjau. Tačiau norėjosi pramokti kalbą, susipažinti su žmonėmis, įgyti naujų žinių naujoje man šalyje, tad pasirinkau keletą kursų: „Web Design“, „In Design“

bei „Graphic Design“. Tad esu sertifikuota šių kursų specialistė. Kiek tai naudoju dabartinėje veikloje? Ogi labai nedaug. Tačiau visas sukaupęs „Photoshop“ žinias – kasdien!

Sakote, jog esate išsimylėjusi dabartinę savo veiklą - naujagimių, besilaukiančių moterų, šeimų fotografavimą. O kada prasidėjo Jūsų „romanas su fotografija“?

Gabrielė su šeima. Agnės Tumpis nuotr.

Fotografuoju seniai. Nuo pirmųjų kursų Kauno dailės institute, kai tik prasidėjo fotografijos pamokos. Tačiau tai buvo tik pomėgis, tuo metu dar neužfiksuotas. Kiek save atsimenu, visada vaikščiodavau su fotoaparatu. Tik anuomet didesnę dėmesį skyriau savo pagrindiniam studijų objektui – grafikai, tad fotografija buvo kažkur nuošaly.

Apsigyvenus JAV, su laiku atsirado dukra. Iš meilės, kuri sugriuvo vos prasidėjusi. Buvau paskendusį savy, savo liūdesy, nepavykusių santykių labirintuose, kūrybai

tuomet nebuvo vietos. Ir taip „plaukiau“ gan ilgai. Todėl tą etapą, kokius 10 metų gyvenimo Amerikoje, vadinu „miegu“.

Tačiau, kaip ir visame kame, nebūna viskas tik juoda. Savo šviesą radau po sūnelio Herkaus gimimo. Tas etapas mano gyvenime buvo lūžis. Turėjau mylintį vyrą, kuris mane ištraukė iš mano vadinamojo „miego“, mylimą dukrytę bei mažą berniuką. Galėjau pati auginti abu, ilgas valandas leisti su vaikais, fotografuoti mums svarbius gyvenimo etapus, ir tada pamažu ATRADAU SAVE! Seniai pamirštą save... Supratau, kad labai myliu fotografavimą. Seniai myliu, tačiau dabar į tai pažvelgiau kitaip. Fotografija tapo mano gyvenimu.

Ar buvo sunku steigti nuosavą verslą, žengti pirmuosius žingsnius profesionalioje fotografijoje?

Žengti pirmuosius žingsnius kuriant savo fotografijos verslą man nebuvo labai sunku. Turėjau palaikantį vyrą ir savo begalinį užsidegimą. Netgi seserį, dvynę Simoną, užkrėčiau fotografija taip, kad ir ji dabar sėkmingai kuria savo verslą Lietuvoje.

Tačiau fotografijos verslas – gan brangus užsiėmimas. Reikia tikrai daug investuoti, kol „gauni gražos“. Kadangi mano pagrindiniai klientai yra naujagimiai, besilaukiančios mamytės ir šeimos, aš daug investuoju į jų aprangą. Kūdikių fotosesijoms parūpinu absoliučiai viską: jų fotografavimui įsirengiau namų studiją, turiu daugybę rūbų, kepuryčių, vainikėlių, medžiagėlių, pintinėlių ir kitokių gėrybių. Daugumą rūbų perku, tačiau nemažai ir pati esu numezgus.

Nuo ko pradėjote, kas buvo Jūsų pirmieji klientai? Apskritai – ar sunku „prasimušti“ į amerikiečių rinką fotografijos srityje?

Mano pirmieji modeliai, aišku, buvo draugai. Kūdikius fotografuoti pastūmėjo bei pasitikėjimo savimi suteikė kursai (vadinami „workshop“) pas gerai žinomą JAV naujagimių fotografę Amy McDaniel. Tada buvau tokia užsidegusi, kad su vos 8 mėnesių sūneliu ir vyru išsiruošėme į ilgą 12 valandų kelionę – į Alabamos valstijoje vykstančius naujagimių fotografavimo kursus. Dėkinga vyrui, kad nepasijuokė iš manęs, o padėjo man siekti savo tikslo. Viską, ko išmokau tame „workshope“, ir šiandien naudoju kūdikių fotografijoje.

Fotografuoti nėštukes ir šeimas drąsiau pradėjau tik po kokių metų ar dvejų. Pamažu supratau, koks stilius man patinka ir kokią istoriją noriu papasakoti savo nuotraukomis. Esu laiminga, kai pavyksta perteikti idėjas, taip pat, kai klientai noriai bendradarbiauja ir klauso mano patarimų apie aprangą, stilių, detales. Kai abi pusės supranta viena kitą, gimsta grožis.

„Prasimušti“ amerikiečių rinkoje, mano atveju, nebuvo sunku. Nors nemeluosiu – didesnė dalis mano klientų yra lietuviai arba kitų tautybių imigrantai.

Dažniausiai Jūsų foto objektyvas įamžina kūdikėlius bei besilaukiančias moteris, kiek rečiau - šeimas, dar rečiau kuriate pavienius portretus. Ar tokį pasirinkimą formuoja paklausa, ar šias tematikas renkatės, nes jos Jums arčiausiai širdies?

Mano fotografijose pagrindiniai objektai yra kūdikis ir besilaukianti moteris. Man tai yra be galo gražu ir stebuklinga, todėl labiausiai ir domina šios temos. Nieko nėra gražiau už besilaukiančią moterį: ta viltis, laukimas, begalinis jausmas, paslaptis... Tai mane žavi ir suvirpina.

Taip pat labai mėgstu fotografuoti šeimas. Tad jeigu besilaukianti mama dar turi vyresnių vaikučių, tada ploju katučių. Mane žavi ir traukia jausmas, nepozuota nuotrauka. Šeimos nuotraukose labiausiai galiu perteikti jausmus, buvimą kartu, meilę, šilumą.

Tos temos, kurios manęs nepaliečia, man yra tiesiog neįdomios. Tad atsirenku užsakymus.

O kūdikiai... Kas gali atsisipirti mažam stebuklėliui? Tikrai ne aš! Fotografuodama kūdikius aš atsipalaiduojau. Galiu kurti įvairiausius paveiksliukus (juos vadinu „atvirukais“). Esu be galo dėkinga mažylių tėveliams, kad pasitiki ir suteikia man galimybę „pasireikšti“. Kiekviena diena, kiekviena fotosesija yra ieškojimas. Visą laiką stengiuosi sukurti kažką naujo. Labai įdomu fotografuoti kūdikius lauke, deja, tokios nuotraukos neturi paklausos, nes dauguma tėvelių prisibijo peršaldyti savo mažylius...

Fotografija yra neišsemiamas pasaulis. Kasdien stengiuosi tobulėti ir dievinu pasirinktą kelią.

Kāledinis kūdikis

Rudens kūdikis

Iš pirmo žvilgsnio Jūsų sukurti naujagimių portretai primena garsiosios australės Anne Geddes darbus. Ar galima sakyti, kad esate jos sekėja, o gal įkvėpimo suteikia kitų garsių menininkų darbai?

Kūdikių fotografija yra labai populiari šaka. Anne Geddes buvo viena iš jos pradininkių. Prisimenu, kai su nuostaba vartydavau jos knygutes bei kalendoriukus, net neįtariau, kad kažkada pati tokį meną kursiu ir taip jį mylėsiu. Nepasakyčiau, kad esu jos pasekėja, nes yra daugybė fotografų, kurie man taip pat labai patinka ir jais žaviuosi. O ar jos nuotraukos įkvėpia? Be abejo!

Kūdikėlių fotografavimo meno mokytis reikia ilgai. Yra taisyklės, kurias žino tik tuo užsiimantis profesionalus fotografas. Paprasta žmogaus akis nepamatys, kas yra „blogai“, o aš dar matau klaidas savo darbuose. Jei naujagimiai miega, tada viskas paprasčiau, jei ne – tokios fotosesijos gali užsitęsti net iki 5-6 val. Bet atradau smagumą ir tame, kad ne visada tai, kas atitinka taisykles, yra gražu.

Kartais paprastume, natūralume slypi visas grožis... Grožio formų yra daug. Kiekvieno žmogaus akis atras jai priimtina grožį: kartais miegančio lėliuko pozoje, o kartais – nubudusio kūdikio akyse, jo rankytės ar kojytės judesy...

Didžioji dalis Jūsų foto darbų sukurti lauke, gamtoje – ko gero, Jūs pati esate didelė gamtos mylėtoja? Jei taip, ar nepasiilgstate lietuviškos gamtos?

Taip, daugybė mano darbų gimsta gamtoje, lauke. Tik kūdikių fotografija dažniau atliekama studijoje. Kaip minėjau, tėveliai prisibijo vėsesnio oro ir labai saugo savo mažuosius turtelius.

Kūdikis lauke

Gamta yra begalinis šaltinis. Vaizdai, šviesa, kompozicijos. Viską diktuoja tai, ką pavyksta rasti, pamatyti, kur nukeliauti ir įamžinti. Kartais pagaunu save, pavyzdžiui, vairuodama, kad dairausi paskendus mintyse, ieškau akimis vietų, kur galėčiau pastatyti savąjį objektą. Stebiu besikeičiančią gamtą: kaip kalasi pirmieji pumpuriukai, kaip byra rudeniniai lapai, kaip rūkas rytą nugula pievas, o saulei leidžiantis vandens telkinys atspindi vaiko veidas. Tai mane užburia! Fotografija gyvena manyje. Prieš įamžindama, aš fotografuoju akimis...

Lietuvos gamta beribė. Labai laikiu kiekvienos kelionės gimtinei! Suskausta širdis vien apie tai pagalvojus. Nors esu visiškai miesto vaikas, negaliu sulaukti, kada galėsiu fotografuoti Lietuvos gamtoje, kokiame kaimely ar prie Nidos kopų... Amerikos gamta kitokia, tačiau ir čia yra daugybė gražių vietų. Kaip sakoma, kai ieškai, visada randi. Dar daug kur reikia nukeliauti, daug ką aplankyti.

Įdomi Jūsų darbų serija „Dvyniai“. Kaip kilo mintis ją kurti?

Tema „Dvyniai“ man labai artima. Žinoma, tai dėl sesers dvynės. Dvynių ryšys yra amžinas, nenusakomas, jį supras tik patys dvynukai... O įamžinti kūdikėlius dvynius – man didžiausias malonumas! Dar neteko nufotografuoti naujagimių trynukų – svajoju tai padaryti.

Naujagimiai dvynukai

Trynukai. Projekto Dvyniai nuotraukos

Kiek žinau, Jums tenka bendradarbiauti ir su Lietuvos menininkais. Kuriate bendrus projektus ne tik su savo seserimi, bet ir su buvusiais bendramoksliais. Ar galite apie tai papasakoti plačiau?

Taip, esu dirbusi ir su Lietuvos menininkais. Pavyzdžiui, gimė idėja, pasiūliau menininkei Gražvydai Andrijauskaitei ją įgyvendinti, ir ji sutiko. Labai malonus jausmas, kai tavo sukurta fotografija (šiuo atveju – vonioje besimaudančios nėštukės nuotrauka) virsta grafikos darbu.

Su Gražvyda mokėmės vienoje klasėje – kadaise buvom geriausios draugės ir sėdėjom viename suole. Ir dabar mano namai puikuoja jos darytais darbais, ofortais; labai džiaugiuosi, kad jai taip sekasi eiti tuo brangiu širdžiai grafikos keliu.

Įvedus Jūsų vardą ir pavardę į „Google“ paiešką galima rasti Jūsų darbų, publikuojamų įvairiuose internetiniuose fotokonkursuose.

Taip, stengiuosi dalyvauti įvairiuose fotokonkursuose. Tai tiesiog malonus užsiėmimas – pamatai kitų darbus, ir save parodai. O kai gauni pagyrimą („award“), labai malonu širdžiai. Kol kas mano darbai yra publikuojami keliuose

internetiniuose portaluose, daugiausia kūdikių fotografijos srityje.

Ar buvote surengusi savo darbų parodą? Jei ne, galbūt planuojate tai padaryti?

Savo darbų parodos dar nesu surengusi, bet skaitote mano mintis – ši idėja mano galvoje kirba jau keletas metų! Vis laukiu, kada „užaugsiu“ ir sutelksiu pakankamai žinių bei darbų, kuriuos norėčiau pristatyti. Žinoma, svajoju apie parodą Lietuvoje, bet kuriu planus tai padaryti ir čia, Čikagoje. Na, viskam savas laikas.

Kaip Jums, trijų mažamečių vaikų mamai, pavyksta išbalansuoti tarp šeimos ir nuosavo verslo? Ar išsiverčiate be močiucių, auklių pagalbos?

Nemeluosiu, išties sunku laviruoti tarp šeimos ir verslo, o pagalbos tikrai nėra daug. Mano mama ir jaunesnioji sesuo taip pat gyvena čia, tačiau jos turi darbus, tad vaikučius auginu pati. Vyras nuolat dirba, auklių mes neturime. Mano verslas – daugiausiai savaitgaliais. Tad kenčia vaikai, mažai būname kartu visi penki. Tačiau viliuosi, kad vaikučiams paaugus galėsiu daugiau dirbti šiokiadieniais, pasilikdama savaitgalius tik mums.

Kokia Jūsų didžiausia profesinė svajonė, tikslas?

Mano profesinis tikslas – tęsti tai, ką darau, vis labiau tobulėti, nepasiklysti minioje fotografų ir išlikti savimi. Kad žmonės žiūrėtų į mano darbus ir atskirtų mano braižą. Noriu būti įsimintina. Galbūt atsidaryti didesnę studiją, kai mano mažieji paaugs, turėti asistentę, ir toliau taip pat mylėti savo darbą. Ir kurti, kurti, kurti...

O didžiausia svajonė – turėti dvynę sesutę šalia ir šiuo keliu kėblinti kartu, o ne atskirai!

Dėkoju už pokalbį ir linkiu, kad šios svajonės išsipildytų!

pasauliolietuvis.lt

Mielai pasidalysime svetainėje ir žurnale skelbiamais tekstais ir nuotraukomis, tik prašome nurodyti informacijos šaltinį ir autorius.

SPAUDOS,
RADIJO IR
TELEVIZIJOS
RĖMIMO
FONDAS

